

Jaarverslag 2021

Voorwoord

In menig voorwoord zal corona worden genoemd, schreven we vorig jaar in het jaarverslag en jammer genoeg waren we het afgelopen jaar nog steeds niet vrij van het virus. Echter heeft het de werkzaamheden van de stichting niet belemmerd en in dit voorwoord wil ik dan ook even stilstaan bij het jaar dat we afsluiten en het jaar dat komen gaat.

Want desondanks het virus kan de stichting terugkijken op een voldaan jaar. Wanneer we het afgelopen jaar een naam moeten meegeven, dan zou dat: *“Het jaar van de luidklokken”* zijn.

In het begin van het jaar is de luidklok van Kruiskerk te Burgum hersteld, om bij verdere slijtage scheurvorming in klokwand te voorkomen.

Aansluitend hebben we voor de Mariakerk te Oentsjerk een nieuwe luidklok kunnen realiseren, met aanpassing van ophanging bestaande luidklok. De Mariakerk heeft nu weer twee luidklokken met een geluid van herstellde historische- en muzikale waarde. Als afronding van deze realisatie is er samen met de PG Trynwâlden een nieuw naambordje voor de Mariakerk aangebracht.

Als stichting zijn we alle betrokkenen die financieel en inhoudelijk aan de genoemde realisaties hebben bijgedragen zeer erkentelijk en dankbaar.

Een blik vooruit. Onze uitdaging voor de komende tijd is onder andere de realisatie van restauratie van Korenmolen De Hoop te Sumar. Met name de kammen van de molenwielen en de rietenbuitenbekleding van de molenromp met het nodige schilderwerk. Een restauratie waarbij de molen nog meer kan pronken in het landschap en dat de vrijwillige molenaars weer jaren vooruit kunnen om de molen te laten functioneren.

Daarnaast blijft er aandacht voor het Periodiek Instandhouding Plan (PIP) 2018 -2024. Voor deze werkzaamheden is gekozen om deze voor zover mogelijk meer geclusterd uit te voeren. Dit betekent dat er rond het einde van instandhoudingsplan werk aan de winkel is.

Als stichting zijn we dan ook verheugd dat we met de gemeente Tytsjerksteradiel afspraken hebben gemaakt voor een meer structurele bijdrage voor het onderhoud van onze monumenten. Naast de reeds aanwezige rijks Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (Sim), welke een sobere/ doelmatige subsidieregeling is. Maar wil de stichting haar doel kunnen verwezenlijken en daarmee de monumenten het herstel/ restauratie kunnen geven die ze verdienen zodat ze nog lange tijd het landschap inkleuren dan zal de (financiële) steun van derden noodzakelijk zijn.

En hopelijk kunnen we ook het komend jaar weer met dank aan de genoemde (financiële) steun de gewenste werkzaamheden bewerkstellingen. Want de monumenten verdienen het om zich te handhaven zoals ze al eeuwenlang in het landschap ook van Tytsjerksteradiel een baken zijn geweest.

Met het uitbrengen van dit jaarverslag hopen we de door ons beoogde openheid te hebben geboden.

Arjen van der Schaaf

Voorzitter Stichting Behoud Monumenten in de gemeente Tytsjerksteradiel

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
De monumenten	4
Het bestuur	5
Gegevens van de Stichting	5
Overzicht van de werkzaamheden	6
Financiële verantwoording 2021	7

De monumenten

**Toren Pauluskerk
35669
Van Sminiaweg 9
9064 KD Aldtsjerk**

**Toren Kruiskerk
35634
Nieuwestad 5
9251 LM Burgum**

**Toren Hervormde Kerk
35643
Ds. Offerhausweg 1
9264 TH Earnewâld**

**Toren St. Petruskerk
35645
Schoolstraat 2
9051 EC Jistrum**

**Toren Mariakerk
35658
Wynzerdyk 9
9062 GP Oentsjerk**

**Toren Hervormde Kerk
35677
Slachtedyk 1
9054 HE Ryptsjerk**

**Toren Hervormde Kerk
35680
Greate Buorren 14
9262 SB Sumar**

**Toren St. Vituskerk
35690
Wyns 31
9091 BE Wyns**

**Korenmolen De Hoop
35683
Mounepad 21
9262 NE Sumar**

Het bestuur

A. van der Schaaf	voorzitter	Gytsjerkerhoeke 33	9061 AX Gytsjerk
G. Brouwer-Oosterhof	secretaris	De Daam 17	9061 DJ Gytsjerk
R. Deelstra	penningmeester	Trambaan 23	9251 LZ Burgum

De ambtelijke ondersteuning wordt verleend door

S. van der Bijl	bouwtechnisch adviseur
P. Rollema	financieel adviseur
G. Scherstra	ambtelijk secretaris

De gegevens van de stichting

Adres	Postbus 3	9250 AA Burgum
E-mail	info@stichtingmonumentent-diel.nl	
Bankrekening	NL50 RABO 010.34.71.286	
Website	www.stichtingmonumentent-diel.nl	
KvK	01169431	
RSIN	821688698	

Overzicht werkzaamheden 2021

Algemeen:

De werkzaamheden aan de monumenten in 2021 stonden vooral in het teken van de luidklokken.

Naast specifieke onderhoudsklussen zijn de reguliere werkzaamheden ook uitgevoerd.

Van alle torens en de molen zijn de brandblussers weer gecontroleerd. Alleen in de korenmolen waren 2 schuimblussers die vervangen moesten worden. De rest was in orde.

Om het jaar vindt er een controle van de bliksembeveiliging plaats. In het jaar 2021 stond dit op de planning. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Toren Kruiskerk Burgum

Uit een inspectierapport van 2020 bleek dat de klok in de kerktoren van Burgum in een erg slechte staat verkeerde. Ter plaatse van de klepelaanslag vertoonde de klok diepe slijtplekken. De klok is in het begin van het jaar uit de toren gehaald en naar een klokkengieter in Duitsland vervoerd. Begin mei is de klok door de firma Daelmans weer teruggeplaatst. Daelmans heeft de klok voorzien van een nieuwe klepel en nieuwe luidas.

Omdat er voor het verwijderen en het terugplaatsen van de luidklok een stijger geplaatst moest worden, hebben we meteen van de gelegenheid gebruikgemaakt om het torenkruis en de haan een opknapbeurt te geven en de leien dakbedekking heeft een renovatiebeurt gekregen. Klok en toren kunnen nu weer jaren mee.

Toren Mariakerk Oentsjerk

Het bestuur van de Stichting Behoud Monumenten is een (inzameling) actie gestart om de toren te voorzien van een nieuwe tweede luidklok., Deze klok is in de oorlog uit de toren van Oentsjerk verdwenen. Die actie was zeer succesvol. De klokkengieterij Reiderland uit Finsterwolde heeft opdracht gekregen om een nieuwe klok te gieten. Het installatiebedrijf Vellema uit Hallum heeft de klok voorzien van een luidas en ze hebben het geheel teruggeplaatst in de lege plek van de klokkenstoel.

Toren Sint Vituskerk Wijns

Met de luidklok van de toren in Wyns waren al lange tijd problemen. Hij was steeds "van slag". Op een gegeven moment hield hij er helemaal mee op. Het bleek dat de zgn. moederklok kapot was. Vellema uit Hallum heeft een nieuwe moederklok geplaatst. Nu luidt hij als vanouds.

Toren Hervormde Kerk Sumar

De toegangsdeur van de kerk in de kerktoren van Sumar sloot niet meer goed. Deur liep aan en vertoonde sterke verwerking. De deuren zijn onderhanden genomen door Bouwbedrijf Swart. Daarna zijn ze geschilderd.

Samenvattend financieel overzicht 2021

INKOMSTEN

Rente spaarrekening 2020	8,14
Subsidie korenmolen Sumar	4.500,00
SIM 2018 toren Wyns	819,00
SIM 2018 toren Burgum	1.782,00
SIM 2018 toren Jistrum	1.366,00
SIM 2018 toren Ryptsjerk	862,00
SIM 2018 toren Oentsjerk	2.286,00
SIM 2018 toren Sumar	862,00
SIM 2017 toren Earnewâld	760,00
SIM 2018 toren Aldtsjerk	2.709,00
Bijdrage gemeente 2019	26.500,00
Bijdrage gemeente 2020	26.500,00

Subsidie/bijdragen renovatie klok Burgum *1	18.235,00
Subsidie/bijdragen plaatsen 2e klok Oentsjerk *2	31.775,00
Subsidie renovatie korenmolen Sumar	12.000,00

Totaal inkomsten	130.964,14
Waarvan betrekking op andere jaren	<u>53.000,00</u>

Inkomsten 2021	<u>77.964,14</u>
-----------------------	-------------------------

Uitgaven ten laste van 2021	152.663,44
Inkomsten ten gunste van 2021	77.964,14
Nog te ontvangen toren Oentsjerk	5.000,00

Tekort over 2021	69.699,30
Gevraagde bijdrage Gemeente Tytsjerksteradiel	60.000,00

9.699,30

UITGAVEN

Algemene kosten	27.029,72
Toren Sumar	2.409,17
Toren Wyns	2.850,90
Toren Burgum	717,58
Toren Jistrum	601,57
Toren Ryptsjerk	1.612,70
Toren Oentsjerk	12.637,83
Korenmolen Sumar	1.344,87
Toren Earnewâld	683,42
Toren Aldtsjerk	1.048,55

Kosten renovatie klok Burgum	46.620,35
Kosten onderhoud klok Burgum	27.660,68
Kosten 2e luidklok Oentsjerk	35.274,81
Kosten renovatie Korenmolen Sumar	12.518,36

Totaal uitgaven	173.010,51
Waarvan betrekking op andere jaren	<u>20.347,07</u>

Uitgaven 2021	<u>152.663,44</u>
----------------------	--------------------------

***2A**

Uiteindelijk te kort (=afname eigen vermogen SBMT)

Voetnoot *1 subsidies/ bijdragen renovatie luidklok Burgum	
Renovatie klok Burgum subsidie 2020	7.000,00
Renovatie klok Burgum subsidie 2021	<u>18.235,00</u>
	<u>25.235,00</u>

Voetnoot *2 en 2A subsidies / bijdragen 2e luidklok Oentsjerk	
*2 2e Luidklok Oentsjerk subsidie 2021	31.775,00
*2A 2e Luidklok Oentsjerk subsidie 2022	<u>5.000,00</u>
	<u>36.775,00</u>